

Informatie over de aanmeldingsprocedure voor het Van de Velde Fellowship 2026 van Het Scheepvaartmuseum

Het Van de Velde Fellowship is een nieuwe onderzoeksbeurs die voorziet in een eenmalig stipendium voor het uitvoeren van materiaaltechnisch onderzoek naar maritiem-historische objecten. Historische objecten zelf spelen dus een centrale rol als bron en de collectie van Het Scheepvaartmuseum is het vertrekpunt van je onderzoek. Aan het fellowship is een stipendium van maximaal € 25.000 inclusief reiskosten verbonden. Dit bedrag kan aan jou persoonlijk of aan je werkgever worden verstrekt. Het fellowship staat open voor mensen met een masterdiploma of equivalent in restauratie, promovendi en reeds gepromoveerde academici. De looptijd van het fellowship is maximaal twaalf maanden, de vroegste startdatum is 1 september 2026. In overleg kan ook later worden begonnen aan het fellowship, tot uiterlijk 1 december 2026. **De sluitingsdatum voor aanvragen is 28 mei 2026.**

Procedure

Je kan je uitsluitend aanmelden voor een fellowship bij Het Scheepvaartmuseum door het indienen van de volgende documenten:

1. Een motivatiebrief;
2. Een curriculum vitae inclusief een lijst van publicaties;
3. Een beschrijving van je onderzoeksvoorstel (ca. 1000 woorden) met hierin tenminste opgenomen:
 - Introductie van het onderwerp
 - Historiografisch kader
 - De hoofdvraag
 - Objecten of verzamelingen die het uitgangspunt vormen van het onderzoek, met inventarisnummer(s) en een motivatie van de selectie
 - Een toelichting op het materiaaltechnisch onderzoek of -handelingen
 - Relevantie en urgentie van het onderzoek
 - Plan van aanpak
 - Literatuurlijst van 10 titels (deze titels tellen niet mee in het woordenaantal)
4. Een begroting van de verwachte materiële kosten voor het onderzoek
5. Een aanbevelingsbrief van een academicus die bekend is met je onderzoekswerk – los van het dossier van de kandidaat-fellow te versturen door de referent zelf.

Alle documenten moeten uiterlijk 28 mei 2026 per e-mail als pdf-document worden verstuurd naar fellows@hetscheepvaartmuseum.nl.

Tijdschema

• 17 april 2026	Online informatiebijeenkomst
• 28 mei 2026	Sluiting inschrijving
• Begin juli 2026	Bekendmaking fellows
• 1 september 2026	Vroegste startdatum onderzoek

Kandidaten kunnen worden uitgenodigd om hun voorstel mondeling nader toe te lichten. Alle documenten die zijn ingediend kunnen met een externe reviewer worden gedeeld.

Selectiecriteria

1. Bestudering van de collectie van Het Scheepvaartmuseum staat centraal binnen het fellowshipsprogramma. Vergelijkend onderzoek waarbij ook objecten uit andere collecties worden betrokken, heeft de voorkeur. Kandidaten moeten expliciet in hun aanvraag aangeven welke objecten en/of verzamelingen uitgangspunt zijn voor hun onderzoek;
2. de kandidaat weet te overtuigen van het wetenschappelijk belang van het onderzoeksvoorstel;
3. de kandidaat heeft aantoonbaar wetenschappelijke capaciteiten;
4. het onderzoeksvoorstel is uitvoerbaar in de daarvoor beschikbare periode van maximaal twaalf maanden.
5. Het onderzoeksvoorstel maakt duidelijk wat wordt beoogd wat betreft materiaal-technische analyses, wat betreft tijd en nodige middelen.

Onderwerpen

De selectiecommissie staat open voor originele en grensverleggende onderzoeksvorstellen. Belangrijke voorwaarde is dat de museumcollectie altijd het uitgangspunt vormt voor het onderzoek. Onderzoeksvorstellen waarbij, naast de collectie van Het Scheepvaartmuseum, ook gebruik wordt gemaakt van collecties van andere (maritieme) musea, archieven, erfgoedinstellingen of bibliotheken worden bijzonder aangemoedigd.

Kandidaten kunnen voorbeelden van eerder uitgevoerd onderzoek vinden via de pagina '[Onderzoek & fellowships](#)'.

Vorbereiding

Ter voorbereiding van het onderzoeksvoorstel kan in de hele museumcollectie digitaal worden gezocht via de website van het Scheepvaartmuseum (collectie.hetscheepvaartmuseum.nl). Daarnaast wordt van harte de website Maritiem Digitaal (www.maritiemdigitaal.nl) aanbevolen. Op deze website is informatie van 23 musea met een maritieme collectie in Nederland en België te vinden. Voor inhoudelijke vragen kan per e-mail contact op worden genomen met de conservatoren (fellows@hetscheepvaartmuseum.nl) en informatiespecialisten van het museum (bibliotheek@hetscheepvaartmuseum.nl). Op de website van het museum is een overzicht van het [collectieteam](#) te vinden.

Op 17 april 2026 zal een online informatiebijeenkomst plaatsvinden (zie voor meer informatie verderop dit document, 'Informatiebijeenkomst en vragen').

Extra informatie en vereisten

Het onderzoeksvoorstel wordt voorgelegd aan een selectiecommissie die onder leiding staat van de hoogleraar Zeegeschiedenis van de Universiteit Leiden. Alle documenten die zijn ingediend kunnen met een externe reviewer worden gedeeld. De selectiecommissie adviseert vervolgens het bestuur van de Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum.

Fellows worden verondersteld de Nederlandse taal voldoende te beheersen voor zover dit nodig is voor het uitvoeren van hun onderzoek. Kandidaten zorgen zelf voor eventuele visa, huisvesting en andere praktische zaken, al kan het museum indien mogelijk hierbij assistentie bieden.

Van fellows wordt verwacht dat zij een deel van hun tijd in het museum aanwezig zijn, samenwerken met de wetenschappelijke museumstaf en bereid zijn om actief deel te nemen aan bijeenkomsten met museumconservatoren en mede-fellows. De aanwezigheid vindt plaats in overleg. Het is niet mogelijk om het gehele onderzoek voor dit fellowship op afstand uit te voeren. Het museum adviseert rekening te houden met een wekelijkse aanwezigheid in het museum gedurende twaalf maanden voor het doen van onderzoek in de collectie en het voeren van overleg (deze overleggen vinden in principe vooral op dinsdagen en donderdagen plaats). De uitvoering van dit fellowship in een kortere periode of gedeeltelijk op afstand is bespreekbaar.

De wetenschappelijke begeleiding van het onderzoek vindt plaats in nauw overleg met de museumconservatoren en met collega's van de samenwerkende universiteiten en andere musea. Fellows die ten behoeve van hun onderzoek extra financiering via andere regelingen willen aanvragen, zullen hiervoor vanuit de onderzoeksafdeling van het museum zo veel mogelijk ondersteuning ontvangen. Fellows blijven zelf verantwoordelijk voor dergelijke aanvragen.

Van de Velde Fellows dienen ter afsluiting van hun fellowship tenminste één artikel aan te leveren en er zorg voor te dragen dat dit artikel binnen twee jaar wordt gepubliceerd in een (peer-reviewed, bij voorkeur internationaal) wetenschappelijk tijdschrift. Daarnaast dienen fellows tijdens het fellowship een populairwetenschappelijke tekst te leveren over het onderzoek (ongeveer 10.000 woorden in het Nederlands of Engels). Verder dienen zij ter afsluiting van hun fellowship een publiekslezing te geven waarin de resultaten van het onderzoek worden gepresenteerd. Deze lezing heeft doorgaans plaats tijdens de Fellowshipsmiddag in Het Scheepvaartmuseum in februari van het jaar volgend op aanvang van het fellowship. Tot slot bestaat de mogelijkheid om rondom het onderzoek een publieksmiddag te organiseren.

In alle publicaties, lezingen en andere uitingen over het uitgevoerde onderzoek, ook na afloop van de onderzoeksperiode, wordt het fellowship altijd vermeld. Het museum ontvangt graag een exemplaar van alle publicaties en deze worden ingeschreven en opgenomen in de Bibliotheekcollectie.

Informatiebijeenkomst en vragen

Op 17 april 2026 om 16u (CEST) zal een online informatiebijeenkomst plaatsvinden over deze oproep. Fellowshipscoördinator Suze Zijlstra zal toelichting geven op de onderzoeksmogelijkheden en de procedure. Bovendien is er gelegenheid voor het stellen van vragen. Stuur een mail naar fellows@hetscheepvaartmuseum.nl om een Teams-link te ontvangen voor deze bijeenkomst.

Voor vragen over de procedure kan je ook direct contact opnemen met Suze Zijlstra, per e-mail fellows@hetscheepvaartmuseum.nl. Het is natuurlijk mogelijk met haar een telefonische of digitale afspraak te maken om het nader te hebben over je onderzoeksídeeën.

Het fellowshipsprogramma van Het Scheepvaartmuseum wordt financieel mogelijk gemaakt door bijdragen van de Samenwerkende Maritieme Fondsen en de Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum.